

**BESEDNI
ZAKLAD
SE BOGATI Z
BRANJEM
STR. 5**

**ŽIVLJENJE
SE VRAČA
STR. 9**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 22. maja 2003 ☼ Leto XIII, št. 10

»Gasilni« domovi pa še kaj

Kak je prišla sprtolejt pa clovek malo več ojdj po porabski vasnicaj, dostakaj vidi. Leko ka zatok, ka dja vsigdar z literami delam – ali pišem ali štem – dapa najprvi tau napamet vzemem, gde je kaj navovoga vönapisano ali kakšna stara tabla vömenjena.

Tisti, steri redno štete naše novine, se gvüšno spaumnite, ka smo pred par lejti meli edno serijo (sorozat), gde smo vküppobrali vse tiste reči (menje šaul, baut, občin, inštitucij, menje vasi ptt.), stere bi mogle slovenski tó vönapisane biti po naši vasnicaj. Vse te reči smo v slovenskom geziki napisali tak kak je tau po slovenskom pravopisi (helyesírás) pravilno, kak se šika. Pri tom nam je pomagala slovenska lektorica za porabske šaule Valerija Perger.

Zakoj smo si tau tistoga ipa vözbrodili? Vidli smo, ka se po nistrni vasnicaj spoj ne brigajo za slovenske napise, če je pa že majo, so največkrat napačno napisani. Tau smo si tó mislili – leko, ka smo naivni – ka vejndrik kakšne napise ne vejo dojobrniti na slovenski gezik pa je zatok ne napišejo vö. Vüпали smo, ka če drugo nej, bar napačne (hibás) napise vömenijo.

Ka vidimo zdaj, če malo kaullek demo po slovenskij vasnicaj Porabja? V nistrni

vasnicaj so se vödjali nauvi slovenski napisi (hvala Baugi), med njimi najdemo takšne tó, steri so pravilno (helyesen) napisani. Stare napise, stere so hibe meli, so spoj nej vözamenili. Dapa od toga je ešče vekša baja, ka med nauvimi je tó dosta takšni, steri so napačno napisani. Malo sam si poglednila te naupekn napise pa sam gorprišla, ka je največša baja. Tau, ka tisti, steri je napišejo ali dajo napisati, razmišljajo po vogrskom pravopisi (helyesírás szerint). V vogrskom pravopisi je pred par lejti not prišlo, ka se v naslovaj, pri menjaj inštitucij, organizacij vsakša beseda z vólko začetno litero piše, zvün veznikov. Naprimer: Vas Megyei Kö-

zgyűlés, Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola, Arany János Általános Iskola Szentgotthárd. Po tem kopitu se te leko srečamo s takšnimi slovenskimi napisi ali dostakrat vabili, gde piše Slovenska Samouprava Andovci ali Osnovna Šola Jožefa Košiča (tau so samo pelde), namesto Slovenska samouprava Andovci ali Osnovna Šola Jožefa Košiča. Name pri takšni delaj najbole šlamparija svadi. Če se že odlaučimo – ka je trno hvale vredno, istina, ka bi tau moglo biti tak naravno, kak tau, ka si sapo gemlemo – ka damo narediti dvojezično tablo, zakoj se nam te vnauča nekakoga pitati, kak se kakšna rejč piše, če smo sami nejgvüšni. V gnešnjom

svejti, gda imamo telefone, fakse, internet, je tau rejsan nej tak velki trüd pa dosta časa tó nej. Dja tak mislim, ka se rejsan trüdim, ka bi dobro znala slovenski, dapa dunk si nigdar ne dopistim, ka bi – če me prosijo za kaj takšo – besedilo, tekst nej poslala nekakoma v Slovenijo, steri je od nemé čednejši, naj mi ga kontrolira. Dobro vejim, ka če se gnauk kaj napačno vönapiše, tisto se trno težko dojvzeme. Zatok tó, ka je dati nauvo tablo narediti, pejnez. Menje nas košta, če se te bole potrudimo, gda tablo, napis damo delati. Šaule, občine, samouprave majo svoje partnerske šaule pa inštitucije v Sloveniji. Zakoj bi se tau sodelovanje, tau prijateljstvo

nej vöponücalo za takšne cilje. Vörvlem v tau, ka bi nam naši rojaki rade volé pomagali.

Pomagati si pa moramo sami tó. Povejmo tak, ka urade, organe opozorimo, ka se v slovenskij vasnicaj tak šika, ka so napisali bar v obej gezikaj. V Monoštri so zdaj začnili vödejvati nauve informacijske table, kažipote, steri gostom pa tujcom pomagajo najti znamenitosti, lekarno, panauf, avtobusno postajo ptt. Dapa če te table clovek pogledne, tak včasini vidi, ka do na pomauč samo Madžarom ali tistim tihincem, steri vogrski vejo, ka so samo v vogrskom geziki. Vejmo, ka je Monošter uradno nej slovenski varaš, dapa en tau Monoštra – Slovenska ves – je pa ja slovenska ves, če je rejsan vcüjzakapčena k Varaši. Tam bi pa obvezno moralo pisati na tej kažipotaj slovenski tó. Vejpa če se napačne table težko zamenijo, eške bole težko gratajo enojezični napisi dvojezični. Tü si pa moramo sami pomagati! Ena od nalog članov slovenski samouprav bi mogla biti, ka občino opozorijo na tau. Pa če dobro vejim, v monoštrskom mestnom sveti tó mamó dva slovenska svetnika. Table se zdaj delajo, vejndrik ešče nej kesnau!

Marijana Sukič

Petanjci: 2. dan spominov in tovarištva

Mrtvim v spomin, živim v opomin!

Za 9. maj, dan zmage, je Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija v Vrtnu spominov in tovarištva na Petanjcih organizirala 2. dan spominov in tovarištva, tokrat v znamenju legendarne partizanske bolnišnice Franja. V programu Mir ljudem na zemlji so sodelovali dijakinje in dijaki soboške gimnazije ter osnovnih šol Grad in Tišina. S prireditvijo je fundacija počastila spomin na življenje in delo dr. Vaneka Šiftarja, ki si je prizadeval za sožitje med ljudmi, veliko pozornosti je namenjal sodelovanju ob meji, zlasti v »panonskem prostoru« Avstrije, Madžarske in Slovenije. Kot vrhunski pravni strokovnjak, univerzitetni profesor in humanist je pozorno spremljal položaj manjšin v sosednjih državah, tako v Porabju kot med štajerskimi Slovenci v avstrijski vezni deželi Štajerski. Želja

predsednika programskega sveta Ustanove, akademika dr. Antona Vratuše, pa je, da bi vrednote sožitja, prijateljstva, sodelovanja čim tvornejše prenašali in prenesli na mlade rodove. Zato je tudi

Domači župan Jožef Poredoš je dejal, da je občina Tišina ponosna na »ta čudovit vrt«, ki sodi v bogato kulturno dediščino tega območja. Tudi po zaslugi občine in pod strokovnim vod-

nastanku Vrta spominov in tovarištva je govoril akademik Anton Vratuša in povedal, da je mati Apolonija, ko se leta 1946 nista vrnila iz vojne sinova Franci in Jože, posadila dve vrbi žalujki. »Zdaj je v vrtnu, ki je eden največjih parkov v Sloveniji, prek 600 rastlin, od tega 70 spominskih z vseh koncev sveta.«

Slavnostni govornik dr. Lev Kreft, od letos tudi član programskega sveta fundacije: »Upor je bil nujen in potreben, z njim so se Slovenci postavili na pravo stran zgodovine.«

tesno sodelovanje s pomurskimi srednjimi in tudi osnovnimi šolami.

stvom dr. Aleksandra Šiftarja je vrt lepo urejen in »tak mora ostati«, je poudaril. O

Tema srečanja je bila bolnišnica Franja. Irena Lesic iz idrijskega muzeja je posredovala več zanimivih informacij: bolnišnico so ustanovili leta 1943, v njej so zdravili 522 ranjencev, ob Slovincih še Italijane, Francoze, Ruse in sestreljenega ameriškega pilota. Ime so ji dali po zdravnici Franji Bajd Bidovec. Muzej v Idriji si zelo prizadeva, da bi bolnišnico uvrstili na Unescov seznam svetovnih kulturnih spomenikov.

»Bolnišnico si je doslej ogledalo milijon in tristo tisoč obiskovalcev, letno zabeležijo okoli dvajset tisoč obiskovalcev, ker je objekt močno poškodovan, plaz, so jo leta 1990 obnovili,« je povedal slavnostni govornik dr. Lev Kreft, od letos tudi član programskega sveta Ustanove dr. Šiftarjeve fundacije, in – ko je govoril o vrednotah narodno-osvobodilnega boja – poudaril: »Upor je bil nujen in potreben, z njim so se Slovenci postavili na pravo stran zgodovine.« Udeleženci iz Idrije, med njimi tudi Samo Bevk, avtor knjige Franja, muzej človeške plemenitosti, so na Petanjcih zasadili črni gaber, ki raste na pobočjih soteske Pasica, kjer je bila ves čas varna edinstvena zdravstvena ustanova v tedanji Evropi.

Lejpi svetek na materinski den

11. majuša, v nedelo, popodneva v tretjoj vöri je na Dolenjom Seniki v dvorani kulturnoga doma vse živo bilau. Otroški vrtec pa gorenjeseñička osnovna šaula je s sploj lejpim programom čakala matere, babice, lüdi z vesi. Iстина, ka v našom rosagi materinski den v mejseci majuši na prvo nedelo spadne, depa v tauj silnom svejti je tak, ka včasim vse ne more tak biti kak je tau »naprej spisano«. Vogrski pregovor pravi »baukše je kesnej, kak nigdar nej«. Tau so držali naši organizatorji tü. Kulturna dvorana je puna postala z lüdami, najbolje pa z materami, z babicami, ki so s svejklimi očami, s čistimi srcami čakale pozdrav, sterga so dobile od svoje dece, od vnukov, od pravnukov. Najoprvin je na oder staučila Nikolett Barber, di-

jakinja, pa je prinesla na oder dveje lejpe trnjove rauže. Edno rdečo pa edno bejlo. Povedala je, ka rdeča žive matere, bejla pa tiste matere simbolizejra, ki so že mrtve. Položila je te lejpe rauže v vazo. Po tistim je pa od Suzane Guoth recitejrala pesem z naslovom Misli na materinski den. Tak malo sam poglednila publiko pa buma sam vidla dosti skonznati očij.

Po tistim je pa pred publiko stanila županja Elizabeta Bartók, ki je odprla te lejpi svetek pa je pozdravila navzauče. V svojom kratkom guči se je buma tuj pa tam sama tü skuzila in presentila publiko. Vej je pa ona sama tü mati pa prej samo matere znajo, čütijo, ka znamenüje ta rejč, mati.

Med tejm so pa že na odri stali mali iz dolenjeseñič-

koga vrtca. Vzgojiteljica Rozika Kiss, ki vodi otroški vrtec in kolegica Marta Kocsis sta z malčki sploj lejpi

vküper. Zatok je program malčkov tü trojejični. Ona se je trüdila govoriti zvün madžarskoga jezika – ona je

na tau, do čütili, da je v našoj vesi dužnost poštvüvati vsakši jezik, ka ga tuj živeči lüdie gučijo.

Mamice in rožice na Dolnjem Seniku

program vküppostavile. Rozika Kiss že več lejti vodi naš vrtec pa dobro zna, da v našoj vesi tri narodnosti živejo

Madžarka – nemški pa slovenski tü. Samo se leko vüpamo, ka do se tej mali – gda do že vekši – spominjali

Potejm so se na oder postavili šaularge z Dolenjoga Senika. Nji je vodila Ildiko Treiber, ki je na Gorenjom Seniki namestnica ravnateljja. Šaularge so tü trojejični program meli. Lepau so ga vküppostavili, s toplimi rečami so gučali od mater, od babic. Na konci programa je pa vsakši mali vzeu svoj šopek, svojo raužo in jo neso materi, babici, prababici.

Človeki se etakšoga reda srce segrejva. Moja dužnost je pa tau, da se zavalim za tau »lepoto«, ka sam tam vidla pa čüla. Etakšoga reda človek čüti: itak je vreedno živetü.

I. Barber

Papiri pripovedajo

Odpelani zvonavi

Zvonavi vsikšno leto - na veuki četrtlet - odidejo v Rim. Simbolično. Med prvo in drugo bojno so rejsan odšli ništerni zvonavi iz naši vesnic. Odpelali so je zatok, ka bi z nji štúke redli v bojni. V Škofijskom arhivi v Sombotelu smo najšli dokument, v šterom je dojspisano, ka 15. junija 1917. leta gde, kelko zvonov so meli. Na **Dolenjom Siniki** v cerkvi so meli eden zvon, šteri je biu 119 kg žmeten. Naredli so ga 1895. leta v „Laibachi“

(Ljubljani). V **števanovski** cerkvi so to samo eden zvon meli, 461 kg žmetnoga. Naredo ga je 1830. leta v Kószegi „Pfistermeister“. V **Slovenskoj vesi** je biu zvon žmeten 100 kg-ov, narejen 1884. leta v Grazi. V **Sakalauvci** so imeli tistoga leta eške samo zvonik, z 270 kg-im zvonom iz leta 1793. Sakalauski zvon so 18.

septembra 1917 táodpelali. Iz **števanovcev** so dva zvona že 22. oktobra 1916. leta odpelali, ranč tisti den so ostali brez zvona v Slovenskoj vesi.

V drugoj bojni so pá núcali bakro (réz) za štúke. Iz Železne županije so odpelali 176 zvonov. Púšpek Jožef Grósz so dobili pismo 25. septembra 1943 iz ministrstva. Iz sombotelske púšpekije so prosili telko zvonov, šteri so bili vsevkúper 470 č žmetni. Najoprvm so mogli vkúppobrati zvonauve po

varašaj. Po tistom iz tisti vesnic, štere so bile paulek železniške postaje ali poštuje. Eden zvon je mogo biti najmenje eden mejter (č) žmeten. Vseposedik pa so mogli njati eden zvon. Ministrstvo je tau to naprejspisalo, ka so zvonove mogli na skrúma táodpelati, lústvo se nej smelo žaurdjati za svojimi zvonavi.

17. junija 1944 so bili v cerkvi na **Dolenjom Siniki** trgé bronasti (bronz) zvonavi, ednoga so odpelali. 16.

Klonckanje (pritrkavanje) na Gornjem Seniku (1976)

junija so bili v **števanovski** cerkvi trgé bronasti zvonavi, ednoga so odpelali. V **sakalauvskoj** kapejli sta bila dva zvonova, ednoga so tánesli. V **Slovenskoj vesi** so od dve ednoga to v bojni gorponúcali.

Gospaud Janoš Kúhar so 24. novembra 1947 poročali v Sombotelu, ka so v cerkvi na **Gorenjom Siniki** trgé zvonavi (4.50 č, 2.70 č, 1.70 č). Ednoga so nej odpelali nej v prvoy, nej v drugoj bojni.

Besedilo in slika:
Marija Kozar

Nindrik-indrik na odri gledališča „Pesti Vigadó“

Javni sklad za narodne in etnične manjšine na Madžarskem je razpisno natečaj za *Državno srečanje narodnostni gledališki skupin*. Na pobudo gospauda Ferenc Krajnca, steri zastauva Slovence v kuratoriji, je Slovenska zveza zglasila Gledališko držino Nindrik-Indrik. Državno srečanje gledališki skupin je držalo od 29. apríliša do 2. majuša. Profesionalna gledališča so meli Nemci, Srbi, Hrvati, amaterska Romi, Slovaki, Romuni pa Slovenci, vsevkúper se je špilalo 9 iger. Gledališka držina Nindrik-Indrik je z veseljdom vzela, ka

šli. Gledališka držina je fejs resno (komolyan) vzela te nastop. Tri večera smo probali z režiserom Mikijom Rošom vred, steri nam furt nika nauvoga vej vónajti, naj vse baugeš vóvidi predstava. Ne vejim, kelko lidi bi se dalo nanje vzeti, naj 1. majuša večer-gda je velka buča (proščenje) v Monoštri - pride na vajo, spoj pa mladi. Ob tej priliki se tú lepau za(h)valim vsakšomi igralci, ka so vsi lepau porazmeli, ka na drugi den iz dúša pa srca moramo špilati, vej pa s svojov predstavov za zastauvamo, predstavlamó gle-

dočas smo leko najšli kaj pod zobe pa za sóje gunte valaum. Te smo se pa nut sprajli v kitajsko restavracijo, gde so nas doj posadili kaulek enoga velkoga vrtečoga stola. Na, vej si je naš glaven igralec, steri je z enim naš glaven šofer tú, najšo za roke valaum. Namesto volana je sto vrtiu, kak ringišpil. Dapa tau cejli večer, dočas je v enoy drugoy gostilni cejli sto nej doj zdigno. Če bi me nej vlejkla tak postela že v devetoy vóri, gvúšno, ka bi nastrgavala, ka je vrtiu nóči v svoji posteli. Na drugi den so se nisterni menje, nisterni bola vónaspali, dapa vsi smo bili dobre vole. Istina, ka smo pri zajtrki fejsť na kisali gledali pa grdo brodili, gda so pred nas dali med pa lekvar. Naš želaudec je vcejlak drugo želó. Sreča, ka smo prejšnji večer nej vse tazapucali pejnaze. Domau smo se napatili prauti Blatnoga jezera, naj nika nauvoga vidimo pa kakšne dobre ribe pogejmo. Našoga Pištana smo med potjavv za en čas čúdnó gledali, ka je naprestanoma samo tau gono, ka on v tau vesi pa v tistoy vesi ali varaši ma žlato. Tau gvúšno, ka eno žlato ma, ka smo se mujs mogli staviti pri nji. Tak prizajno, baratságoško ške dostakrat žlato ne primejo gor kak je nas ta držina. Na, vej je s tejm daubo ore naš Pišta. V tašnoj dobroj družbi smo ranč nej vpamet vzeli, ka dva dni langnivamo. Trno sam vesela, ka se igralci lepau pošťojvamo, dobro porazmje-mo pa se neprestanoma hecama, špilamo med seov. V dobri drojžbi človek ranč ne vzema napamet, ka je dva dni na pauti.

Gledališka skupina se lepau za(h)vali Javnomy skladi, ka nam je omogaučo te pomemben nastop, nas je finančno pomagó, Državni slovenski samoupravu za financiranje prenočišča, Slovenskoj zvezi pa za vse druge skrbi pa stroške.

Klara Fodor

Pityu Nemeš, Laci Nemeš pa Šanji Mesaroš na probi

je leko špilala na odri v pravom gledališči „Pesti Vigadó“. Igralci smo bili počašćeni, fejsť srečni, ka se je dvorana skur napunila. Med gosti sta bila veleposlanik RS Andrej Gerenčér, sto je s toplimi rečami pozdravo vse navzauče, pa predsednik Urada za narodne in etnične manjšine Antal Heizer. No, s tejm neškem tau prajti, ka so nam drugi lidge nej telko zaznamúvali. Bauge mantú! Bili smo presenečeni, ka nam je telko Slovincov dalo poštenje. Državna slovenska samoupravava je vkúper spravila v Porabji 30 lidi, Slovenska samouprava v Sombotelu pa v Mosonmagyaróvári tú za en-en avtobus valaum lidi, člani Društva Slovincov v Budimpešti so tú v lejpom številu pri-

dališko dejavnost, delo porabski Slovincov. Priznam, ka nam je trno dobro spadnilo, gda so nas iskreno po(h)valili in nam gratulirali že nisterni v Pešti, med njimi predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, nisterni pa ške doma v Porabji, kak povejmo Eva Časar, ki je gdasvejta odlično špilala z nami pa se dobro razmej na gledališko delo. Za tiste lejpe púše, s sterimi smo bile podarjene ženske, se lepau za(h)valimo predstavnikom slovenski organizacij, Ireni Pavlič, Martini Ropoš, Ferenci Kranjec pa Jožiji Karba. Igralci smo si zaslojžili, ka smo malo ostali v tistom velkomy varaši, gde smo mogli pa titi kilometere daleč,

Spoznajmo sosede

Občina Dobrovnik

Župan občine Dobrovnik Marjan Kardinar

Dobrovnik, Bogojine in naprej proti zahodu. Dobrovnik se prvič omenja leta

1270, na pečatu trga Dobrovnik pa je leto 1280 zabeleženo kot leto nastanka naselja. Naselje se omenja leta 1322 kot trg (oppidum), kar pomeni, da je bilo pomembno podeželsko naselje s pravico trgovanja in pobiranja davkov. Leta 1389 listine omenjajo naselje celo kot mesto (civitas). V 14. stoletju je kraj sestavni del posesti donjelendavskih grofov Bánffy, po njihovem izumrtju so lastniki postali Eszterházyjevi.

vključno z župnijskim arhivom. V naslednjih petdesetih letih je potekalo bogoslužje v skromni leseni stavbi. Današnja cerkev sv. Jakoba je bila zgrajena med letoma 1794 in 1796 ob izdatni podpori kneza Eszterházyja in vernikov.

Za drugo polovico 19. stoletja in začetek 20. stoletja je za kraj značilen visok prilastek prebivalstva. To je povzročilo množično izseljevanje (sezonski delavci). V tem obdobju sta se močno razmahnila

stvo nazadovalo, napredek pa je prinesla nova žaga, ki jo je po prvi svetovni vojni dal zgraditi Janez Toplak (1922). Leta 1930 je dobila dobrovolniška pošta prvo telefonsko centralo. V obdobju po drugi svetovni vojni so za kraj pomembne

Davno navzočnost človeka v našem kraju potrjuje najdba kamnitega dleta, o antični naselbini pa pričajo gomile južno od vasi. V rimski državi je naše ozemlje pripadalo provinci Pa-

noniji. Tod je vodila pomembna cesta, ki je povezovala Petovijo (Ptuj) s Savario (Szombathely). Po izkopaninah sodeč naj bi bila intenzivnejša rimska kolonizacija v pasu od Lendave ob vznožju goric prek

V prvi polovici 17. stoletja je kraj in njegovo okolico zajelo protestantsko gibanje, ki je imelo močno podporo v družini Bánffy. Leta 1747 je Dobrovnik zajel velik požar, v katerem sta pogorela tudi cerkev in župnišče,

obratna dejavnost (lončarstvo) in trgovina. V vasi so delovali trije trgovci, leta 1878 pa so odprli prvo gostilno. Leta 1911 so zgradili opekarno, ki je obratovala do leta 1979. Med prvo svetovno vojno je gospodar-

naslednje pridobitve: elektrifikacija (1952), zgradi-

tev sodobnega šolskega poslopja in stanovanjskega bloka (1962), napeljava vodovoda (1971), zgraditev zdravstvenega doma (1972), reguliranje potoka Bukovnica (1973-1975), zgraditev vrtca (1979), zgraditev sodobnega kulturnega doma (1982), zgraditev šolske telovadnice

roka. V rokopisih je ohranjena vrsta njegovih teoloških del. Bil je tudi zgodovinar in najbolj izobražen Pázmányev svetovalec. Cesarju Ferdinandu je predlagal za svojega naslednika prav Györgyja Dobronokega, ki je ponudbo zaradi svoje skromnosti zavrnil.

«Dokument je pripravljen s finančno pomočjo Evropske skupnosti. Stališča izražena v tem dokumentu so stališča radia Murski val in časopisa Porabje ter se v nobenem primeru ne morejo obravnavati kot uradno stališče Evropske skupnosti.»

(1994), kraj je postal z naseljema Žitkovci in Strehovci samostojna občina (1998).

György Dobronoki (1588-1649), pomembna cerkvena osebnost, jezuitski profesor filozofije in teologije je bil rojen v Dobrovniku. Med letoma 1627-1629 je bil rektor zagrebškega, od leta 1630-1636 pa trnovskega (Nagyszombat) jezuitskega semenišča. Pozneje je deloval v Sopronu in Humenneju. Leta 1646 je spet postal rektor trnovske univerze. Imel je tesne stike z kardinalom Pázmányem, glavnim nosilcem madžarske protireformacije in ba-

Besedni zaklad se bogati z branjem

Bralna značka že dvajset let za osnovnošolce v Porabju organizira srečanja s slovenskimi pisatelji. Vsaka šola je bila vedno pravočasno obveščena o tem, kateri pisatelj se bo predstavil na šoli in učenci

Pisateljica
Karolina Kolmanič

so se ob pomoči učiteljev slovenskega jezika spoznava- li z deli pisatelja. Na srečanjih so pisatelji pripovedovali o svojem literarnem ustvarjanju, učenci pa so poskušali

Tekst igre je bil enostaven, kljub temu zanimiv, vsebinsko pa namenjen otrokom. Prednost igre je, da učenci hkrati vidijo tisto, kar slišijo, vmes pa se lahko še zabavajo. Tako si laže zapomnijo tudi vsebino igre. Posebno koristna in poučna bo predstava takrat, ko se bo obravnavala še pri pouku slovenščine, kjer lahko tudi zaigrajo in nadaljujejo najbolj simpatične vloge.

Pisateljica *Karolina Kolmanič* iz Murske Sobote, ki je že šestnajstič s toplimi besedami pozdravila udeležence bralne značke v Porabju, meni, da so učenci dobro sprejeli predstavo: „Danes je bilo tako doživeto, otroci so kar strmeli na oder in gledali. Sami smo rekli, da je boljše, da nekaj vidijo, vizualno dojemajo, kot samo slušno, ker tisto, kar je slušno za nas enostavno, je za njih vendarle težje.“

- Kako na splošno doživljajo porabski učenci srečanja s pisatelji?

„Ja, trudimo se, da se pogovarjamo, se pogučavamo z

tiste drobne stvari, tiste, ki se- gajo v dušo. Čeprav mi veliko

na hitrico dobiš na televiziji, je samo skromno napisano.

Lutkovno gledališče iz Maribora

damo na bralne značke in danes bere okrog 150 tisoč mladih, je to v primerjavi s tem, koliko mladine imamo, le štirideset odstotkov. To ni zadovoljivo. Ampak mladi človek ima toliko stranskih poti, toliko je stranskih učinkov, da ga to enostavno zavede, starši ga pa tudi skoraj več ne morejo kontrolirati. Seveda, besedni zaklad se človeku bogati z branjem. Tisto, kar

Nasploh živimo dosti hitreje, kot smo živeli prej. Tempo je že skoraj takšen, da imajo mladi ljudje, tisti, ki hodijo v šolo in si v šoli kaj prizadevajo, zelo malo časa za branje.“

- Ko vidim Vas, menim, da literarno ustvarjanje pomladi človeka.

„Veste, kaj vam povem? Če si po duši dober, če nikogar ne sovrašiš, vse spoštuješ, se to odraža tudi na tebi. Jaz vedno

pravim: sovražstvo ni še nikogar osrečilo, dobrota pa lahko človeka osreči. Mogoče je to tisto, kar v človeku ostane, kar mu daje tisti notranji žar in ga tudi oživlja.“

- Ste omenili, da z veseljem obiskujete Porabje tudi zasebno?

„Ja, moram povedati, da so se te vaše vasi tako lepo razcvetele, čedalje lepše so hiše, vse je lepo urejeno, tako lepo, da kar z veseljem pogledamo napredek. Večkrat pridemo v kakšno restavracijo in vidimo, da nam prijazno postrežejo natakarji – in tudi po trgovinah, kar je za naše ljudi, ki radi hodijo zdaj množično sem, zelo pozitivno.“

Iskreno se zahvaljujemo organizatorju za program bralne značke in knjižno darilo, ki so ga dobile knjižnice osnovnih šol, gimnazije in srednje strokovne šole, kakor tudi učencem in učiteljem, učiteljicam, ki so se udeležili programa. Vidimo se v oktobru v Porabju, ko bomo sestavili končni program bralne značke za leto 2004.

Klara Fodor

postavljati zanimiva vprašanja. V drugi polovici šolskega leta 2003 so se najbolj pridni učenci pripravljali na kviz in tekmovanje v slovenščini na vseh treh šolah ter gimnaziji. Ker zaradi tega niso imeli dovolj časa za branje, smo prosili Manco Perko, sodelavko bralne značke v Ljubljani, da nam omogočijo ogled lutkovne predstave v gledališču v Monoštru za vse učence in dijake slovenskega porekla. Igro z naslovom *Prihaja cirkus* sta predstavila dva odlična profesionalna igralca Lutkovnega gledališča v Mariboru.

njimi bolj po domače. In vidim tudi, da otroci razumejo, čeprav so mogoče malo bolj plahi, a niso tako zgovorni kot naši. Opažamo pa določen napredek.“

- Dejstvo je, da je vse manj otrok, ki radi berejo, večina se raje igra pri računalniku ali gleda videofilme, kar pa premalo širi njihov besedni zaklad.

„Ja, to se dogaja povsod po svetu. Odkar je prodira tehnika, ljudje pridejo hitreje do vsebine. Gledamo film, kjer so samo kratki podnapisi, če pa knjigo bereš, prebereš res

Murska Sobota-Monošter

Na povabilo župana mestne občine Murska Sobota Antona Slavica je Mursko Soboto 8. maja obiskala delegacija mesta Monošter pod vodstvom Tiborja Viniczajja, župana mesta Monošter. Župana sta pospremila nekdanji župan Monoštra Károly Bauer in predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök. Župan mestne občine Murska Sobota se je zahvalil nekdanjemu županu za sodelovanje med mestoma Murska Sobota in Monošter ter si zaželel, da bi to sodelovanje še poglobili in razširili. Tibor Viniczay, župan mesta Monošter, je obljubil, da bo nadaljeval delo prejšnjega župana in pri tem delu upošteval tudi interese Slovencev v Monoštru.

OD SLOVENIJE...

Mesič obiskal Slovenijo

Hrvaški predsednik Stipe Mesič je bil na svojem drugem uradnem obisku v Sloveniji. Z gostiteljem, slovenskim predsednikom Janezom Drnovškom, sta na pogovorih v Ljubljani osrednjo pozornost namenila sodelovanju med državama, ki ju, kot je poudaril slovenski gostitelj, čaka skupna prihodnost v Evropski uniji in skupno sosledstvo. Nista pa se izognila odprtim vprašanjem, med katerimi sta omenila mejo in operativno reševanje teh vprašanj v pristojnosti vlad, sama pa sta želela vzpostaviti pozitivno ozračje, v katerem bi jih lahko dokončno rešili.

Slovensko-avstrijska pobuda

Zunanja ministra Slovenije in Avstrije Dimitrij Rupel in Benita Ferrero-Waldner sta v Jordaniji predstavila slovensko-avstrijsko pobudo v okviru mreže za psihosocialno pomoč iraškim otrokom. Že junija naj bi v Irak odpotovala pripravljala misija slovenskih, avstrijskih in jordanskih strokovnjakov, ki bo ocenila stanje in prednostna področja delovanja ter stopila v stik z morebitnimi lokalnimi partnerji. Projekt, katerega cilj je zmanjšati trpljenje iraških otrok in preprečiti pojav psihosocialnih motenj, naj bi predvidoma začeli izvajati septembra.

Obisk komisarja za človekove pravice

Komisar za človekove pravice Sveta Evrope Alvaro Gil-Robles se je mudil na večdnevem uradnem obisku v Sloveniji. S sogovorniki se je med drugim pogovarjal o položaju Romov in položaju tujcev v centrih za odstranjevanje, dotaknili pa so se tudi reševanja statusa oseb z državljanstvom drugih držav, naslednje nekdane Socialistične federativne Republike Jugoslavije (SFRJ). Na ljubljanski Pravni fakulteti je imel Gil-Robles predavanje o pomenu komisarja za človekove pravice kot ključne institucije za zaščito človekovih pravic v Evropi v 21. stoletju.

Non scholae sed vitae discimus

Ne za šolo, temveč za življenje se učimo

Živilska in geodetska srednja šola v Sombotelu je s tridnevno serijo prireditev počastila 75-letnico obstoja.

Praznike moramo proslaviti, ker prinašajo svetlobo med naše delavnike in z neštetimi spomini obogatijo naše življenje. Veliki internacionalni in narodni prazniki so z rdečimi črkami zaznamovani v naših koledarjih. Naš praznik ne spada med nje. Kljub temu je bil velik praznik, praznik neke šole, ki je proslavila petinsemde-setletnico obstoja. Ta datum ne bo v koledarjih, temveč v naših srcih zapisan z rdečimi črkami. Tudi jaz imam ta praznik za svojega, ker sem ravno pred petindvajsetimi leti, v šolskem letu 1977-78, na tej šoli nadaljevala svoj profesorski poklic, ki sem ga začela v gimnaziji in sem v tej šoli tudi končala svoje življenjsko poslanstvo.

Ta šola je dosegla tudi v državnem merilu izredno velike uspehe, dala mestu in celi domovini tako imenitne osebnosti, da tudi mene pogosto prevzame čustvo ponosa. Pred kratkim sem jo tudi jaz še lahko imenovala za svojo, lahko sem jo imenovala za svoj drugi dom. Postala je mogočen grad, ki se lahko ponaša s šestim mestom na državnih lestvicah strokovnih šol. Tej šoli ni potrebno več trepetati, da jo kakšen veliki vihar podre, ni ji potrebno trepetati, da ji velika poplava odplakne v pesem zapisane spomine. Mi namreč spominov nismo zapisovali v pesek, temveč jih hranimo v naših srcih, jih predajamo mlajši gene-

raciji z namenom, naj jih tudi oni hranijo in nekoč, v daljni prihodnosti, posredujejo generaciji, ki bo prišla za njimi. Ta šola, ki se je uprla divjim viharjem zgodovine, je vedno znova in znova našla moči, da obnovi svoje gnezdo, ki so ga viharji zmrcvarili, je vedno znova in znova pozdravila po viharju bleščeče se sonce. Neusahljivi izvir te moči predstavljajo nekdani in sedanja profesorji-vzgojitelji ter dijaki srednje strokovne šole.

Sklepne slovesnosti nam tudi ni predpisal koledar z rdečimi črkami, niti se nisimo zbrali iz navade v Dvorani magnolije nekdanj slavnega hotela Savaria. Ne verjamem, da bi se ta mnogoštevilna slavnostna publika zbrala tukaj zgolj v pričakovanju izjemnega dneva počitka. Za nekaj ur smo pozabili na mračne, včasih zatrte delavnike, in smo odšli tja, kjer z gorečimi plameni v srcih lahko občudujemo lepoto, odšli smo tja, kjer je poroštvo za našo prihod-

nost, poroštvo za naš največji zaklad - šolo, ustanovo, ki ima to plemenito in konstruktivno nalogo, da oblikuje otroške duše.

Vse težave, žalost, turbost so za kratek čas zbledeli v naši zavesti, zaobjela nas je starodavna sproščena in srečna preteklost. To je bilo nekaj ur, ki jih človek ohranja v spominu, kot čas, ko je lahko „budno sanjal“. Nenavadne misli so nas spreletele, ko smo poslušali otvoritvene besede direktorja Imreja Böcskeia, slavnostni govor namestnika državnega sekretarja Jožefa Simona, poučne besede župana dr. Györgya Ipko-va o pomembnosti izobraževalne dejavnosti ter sklepno, s pristnimi mislimi obogateno besedo parlamentarnega poslanca, župana mesta Vasvár Zsolta Németha, ki je pričala o izredni govorniški nadarjenosti. Med poslušanjem njegovega govora je napolnil naša srca ponos, kajti Zsolt, ugledni poslanec, je bil nedavno tudi dijak naše šole. Tako lahko rečemo, da je ta

veliki praznik naše šole vzela za svojega široka javnost, kajti skupaj z nami so poleg nekdanjih direktorjev, profesorjev in dijakov šole praznovali tudi predstavniki drugih srednjih šol, podjetij in ustanov. Počastili sta nas tudi delegaciji pobratene Kmetijske in gozdarsko-gospodarske srednje šole Grottenhof-Hardt pri Gradcu ter Dijaškega doma Murska Sobota, ki je šolo obdarila z dragoceno sliko. Direktorju jo je predala vzgojiteljica doma z besedo, povedano v madžarskem jeziku. Hvala jim za to plemenito, prijateljsko gesto, hvala za pozornost.

Kakovostne glasbene in vokalne produkcije ter deklamacije nekdanjih in sedanjih dijakov so ilustrirale ganljive besede govornikov ter dvigale slavnostno razpoloženje.

Lahko smo ponosni na današnje dijake, bodoče tehnične prehrabene industrije, na bodoče peke, slaščičarje, ki so nam priredili pravo pojedino in s svojim mojstrskim delom prispevali h gastronomskim užitek. Pravljične iblekanske kompozicije vrtnarske srednje šole, s katero smo bili več let združeni, pa so poskrbele za popolno estetsko harmonijo tega nepozabnega dneva spominov.

Na podlagi vtisov, pridobljenih ob tej priložnosti, lahko zares podvomimo o sprejemljivosti latinskega izreka Quem dii odere, pedagogom fecere (Kogar bogovi zasovražijo, iz tistega naredijo vzgojitelja.). Vsekar pa sprejememo krilatice, da »se ne za šolo, temveč za življenje učimo.«

Suzana Guoth

Dobra skupina je dosta vrejdna

... DO
MADŽARŠKE

Novi ministri v vladi

Z 19. majem je v madžarski vladi nastopilo pet novih ministrov. Ministra za nacionalno kulturno dediščino Gáborja Görgeyja je zamenjal István Hiller, dosedanji državni sekretar ministrstva za šolstvo, ministra za šport in mladino Györgya Jánosija pa Ferenc Gyurcsány, svetovalac predsednika vlade.

Zamenjava je bila tudi na čelu Ministrstva za okolje in prostor, dosedanjo ministrico Mário Kórodi je nasledil Miklós Persányi, ki je do zdaj vodil budimpeštanski živalski vrt.

Nova ministrica brez listnice je postala Katalin Lévai, ki bo odgovorna za zagotavljanje enakih možnosti, Endre Juhász pa bo kot minister brez listnice nadzoroval evropske zadeve.

Programi, prireditve

• 17. maja so člani Slovenskega kulturnega društva Avgust Pavel iz Sombotela obiskali Porabje. Najprej so se napotili do Črnih mlak pri Andovcih, potem so si v Monostru ogledali razstavo o tovarni kos, popoldne so se vrnili v Andovce, kjer so si skupaj z domačini ogledali najnovejšo igro gledališke skupine iz Števanovcev.

• 17. maja se je območnega srečanja pevskih zborov v Murski Soboti udeležil MePZ Avgust Pavel z Gornjega Senika.

• 18. maja so ljudske pevke iz Monostra nastopile v Beznovcih.

• 24. maja bo imelo Društvo upokojencev iz Murske Sobotice izlet v Kőszeg in Sombotel, kjer si bodo v muzeju na prostem ogledali slovensko hišo in se srečali s člani tamkajšnjega slovenskega društva.

• 24. maja bo gledališka skupina Nindrik-indrik gostovala v Černelavcih pri Murski Soboti. V programu bo nastopil tudi harmonikar Laci Korpić in spremljal pevski trio.

V našem časopisu ste že večkrat leko šтели od toga, da so v Števanovci leta 2000 nisterni navdušeni ljudje ustanovili gledališko skupino (színhátszócsoport). Skupina v našem porabskom, bola v števanovskom dialektu špila. Šest navdušeni igralcov pa edna pomočnica je ta »kompanija«. Že se od daleča vidi, ka so sploj veseli. Dosti aldujejo zatau, da bi vse več leko pokazali ljudam. Špilajo v različni vasnicaj v Porabji, depa dostakrat so je zvali v Slovenijo tü. K ednom načeli (elv) se sigurno držijo, samo komedije špilajo. »Kompanija« ma 6 članov, med tejm je 5 žensk pa samo eden moški. Igre zatok tak postavijo na oder, ka se ženske tüj pa tam za moškoga naravnajo pa je največkrat tak bilau, ka te eden moški se je pa za žensko naravno. Pri komediji je tau dopuščeno, nej zaman je tau dopuščeno, nej zaman je tau dopuščeno.

Zdaj bi vam rada nut pokazala edno igralko, edno žensko, stera je tü večkrat špilala moškoga kak žensko. **Marija Kosar Domiter** je iz Števanovec, tam se je narodila pa tam žive gnes tü. Gor je zranila 6 mlajšov, ma 8 vnukov. Moža je 1992. leta zgabila.

• *Kak je prišlo do toga, ka si ti stanila v gledališko skupino?*

»Dja sam vsigdar rada kaj takšega delala. Gda sam mlada dekla bila, smo meli v vesi gledališko skupino, tam sam tü vsigdar špilala. Istina, ka smo tistoga ipa slovenski nigdar nej špilali. Berta Dončec je tau začnila, ona je mejla tau željo, da bi bila v vesi edna slovenska gledališka skupina. Našo, gnešnjo skupino smo 2000.

leta ustanovili, depa pred tistim sva midvej z Bertov tüj pa tam v vesi na kakšoj prireditvi zašpilale kakše Juliške pa Mariške, ka si tüj pisala nam ranč tak kak zdaj našoj skupini vsakšo igro. Te smo vidli, ka se tau ljudam vidi pa mislim Berta je zatok staupila malo naprej, gda je tak mislila, ka bi dobro bilau edno stalno skupino gor držati.«

• *Praviš, ka si v tvoji mladi lejtaj dosta špilala, vsepovedik si vcuj bila, gde se je kaj godilo. Samo ka je tistoga ipa malo kaj bilau –*

ali pa nika nej – v slovenskom geziki. Nej ti je nerodno bilau zdaj v slovenskom geziki špilati?

»Nikak nej. Doma, tačas je moja mama živelá, smo nigdar nej vogrski gučali. Tak ka je meni v našem geziki gučati veselje pa sto si na guč stane z menov slovensko, s tistim slovenski gučim.«

• *Do tejsa mau si zošpilala dvakrat moškoga pa gnauk žensko. Ka si najbole rada špilala do tejsa mau? Vej si pa bila policaj, susedica kak klajfarca pa letos pa moškoga špilaš.*

»Meni se je trnok dopadnila tista igra, gde sam policaj bila. Vej je pa naslov igre tü

po meni bio imenüvani: Če je glava naura, tejslo dosta trpi. Depa vse rada špilam, ka name vuala režiser Laci Kovač.«

• *Žmetno ali naleke se navčiš besedilo (rejči), ka je nate vtlano?*

»Dja se doma včim, tak ka gda demo na probe, te že bole na tau pazim, kak se moram gibati, kak morem zošpilati tisto, ka sam. Nemo pravla, ka bi se žmetno včila, zatok tü nej, ka sploj rada špilam, etak pa ne šanjilivam cajta za včenje.«

• *Že štrto leto ka vküp de-*

jemo, ka večkrat je tau nej za trpeti. Pa itak se je žmetno nazaj držati na nastopi (fellépés), zatok ka se te pa ljudje smejejo. Ta skupina mi polepša življenje, tau je nej laž. Pa te naj ne gučim od toga, kak je tau dobro, ka vsigdar nas zovejo pa vse več ljudam leko spravimo vesele minute. Dosta vse leko vidimo, se pred različnimi ljudami predstavimo.«

• *Mene se tau vidi, ka ste vsigdar dobro oblečeni k tome, ka stoj zašpila. Sto tau vam organizira, kak tau de?*

»Tau je tak, ka se iz teksta vsigdar vöpokaže kak moremo vögledati. Batrivno leko povejm, ka je tau kolektivna stvar, ka vönajdemo kak se oblečemo, depa poseba vsakši tü čüti, kak se more vküp napelati. Tačas odimo pa vküp iščemo obleke pa vse potrebne stvari, ka je vküp ne najdemo. Pa te gestejo med nami majstri tü. Povejmo Marijana Fodor je sobolica, ona vse kaj zašije pa tak tadala. Na tau se terno, če je gnauk komedija, te naj baude v obleki, v sceni tü prava komedija. Ovak je nej vrejdno na oder staniti.«

• *Mislim nej je skrivnost povedati – kakoli si ženska – ka si 56 lejt stara. Ka računaš, kak dolgo boš delala v skupini če de skupina delala?*

»Dja tak čütim, ka skupina gor ostane eške dugo. Vej pa zdaj smo meli nauvo premiero pa čujem, ka te že mantrajo, naj na gesen baude napisana nauva igra. Tau po mojem tau znamenüje, ka škemo tadale delati. Dja tü. Tau že zdaj za nikšo dužnost čütimo. Ta dužnost je pa za nas sploj lejpa, etak pa od toga gučnega ka bi henjali.«

Irena Barber

»Mislila sam, ka slejdnjin vidim nebo«

Zdaj je že več mejscev, ka je Merika bombe lučala na Irak. Edni tau pravijo, ka istino mejla, drugi pa tak pravijo, ka nej. Ne vejm kak bi leko red napravo, dapa gvušno, ka tau, ka je Sadam Husein delo, tau njati tō nej slobaudno. Od djezero mlajšov tristau ne zadobi pet lejt starosti, zato ka od gladi mardjejo. Lüstvo so mantrali pa preganjali. Sto si že malo ovak zmišlavo, tisti je že bio sovražnik vlade. Dapa mi tau že tak dobro znamo, zato ka smo mi v našom rosagi tau tō prejkдали. Žive v Andovci edna babica, **Vrnji Margit**, stero so v vauzo zaprli zato, ka so go za špijona držali. Prej je informacije nosila z Vogrskoga prejk v Jugoslavjio, so ji prajli.

• *Te ste vi rejsan špijon (kém) bili, nej?*

»Jaj, samo ne guči! Ka leko edna taša pavarška žena tapuvej Slavom, ka bi nej bilau slobaudno. Nej sam vejdlau dja nikanej.«

• *Kak je te tau bilau?*

»Tau se je tak začnilo, ka so cejlo držino 6. decembra 1951. taodpelali na Hajdúnánás, zato ka so nas za kulake vzeli. Dva dni prvin je že eden človek iz Andovec nam gučo, ka pridejo sodacke pa kulake odpelajo, dapa vi nete med njimi. Nam je zato malo špajšno bilau, kak tau, ka mi voostanemo. Na pa gda so prišli sodacke z velki motori pa so stanili pred našim ramom, te smo že vedli, ka nas tō odpelajo.«

• *Kak ste te vi v vauzo prišli?*

»Nej dugo smo na Hajdúnánása bili, gda gnauk samo eden sodak prišo pome, ka de me domau pelo. Brezi

štrumpf s kratkimi rokavi, tak kak sam bila, so me odpelali pa v Somboteli so me prejkдали avošom (UDBA). Tam so me v edno »celo« notra zaprli pa so me vsakši den spitali. Sprvuga samešče ranč tau nej vedla, ka škejo, zaka so me notrazaprli.

Od njij sam zvedla, ka me je edna števanovska ženska zglasila, ka sam špijon. Tak so me vözmantrali, ka eden den, gda so pome prišli, sam vküpspadnila. Te sam čüla, ka vanej edna ženska policajja pita: »Mrla je?« Te sam go spoznala, ka rejsan je tau ta žena iz Števanovec. Te so mi za srce nišo vrastvo dali pa sam te malo k sebi prišla. Nej čüda, ka sam betežna gratala, vejpa kama sam notrazapreja bila, tam ešče posteje nej bilau. Spodkar na patauna sam ležala, ešče edno malo ronjo so mi nej dali, ka bi si go pod glavau leko djala.«

• *Bili ste pred birovijov?*

»V Somboteli nej, zato ka od tec so me v Budimpešto pelali na kontrašpionažo. Tau je tistoga reda spoj velko bilau. Od tistac je človek živ nej trno domau prišo. S trejmi autoni so šli, gda so me pelali. Stanili smo pri ednoj velkoj pauti, prvin kak bi me notrapelali. Dosta autonov je šlau gora dola po njej. Dja sam si te tak zbrodila, ka meni je že tak vse-

edno pa sam prejkletejla po pauti, naj me auto tavidari. Dapa nej se je posrečilo, ranč so tak prišli autondje, ka sam med njimi prejk letejla. Te so me zgrabili pa so me na tiste velke vrate

Tetica Vrnji Margit iz Andovec

notravlekli. Gnauk sam ešče iz vrat nazaj poglednila gora na nebo, zato ka sam si mislila, ka več tak nemo neba vidla. Gda smo goraprišli po stumbaj, tam me je že eden policaj čako. Tam so me pa v edno celo notrazaprli. Sreča, ka je tam že bila postela. Nej sam dugo ležala, pa so me že pelali k prejdnojoma. Gda me je on zagledno, včasim tau pravo: »Ka pa vi tū iščete?« Goravzejo telefon pa tak preklinjo z nekim, ka je vse cingalo. Včasim so me v auto djali pa so me pelali v vauzo v Markó ulico.«

• *Kak ste tau vedli vöprestatii?*

»Sploj težko. Dostakrat sam prosila gospodnoga Boga, naj mi žitek vzeme. Telko so me mantrali, ka sam od

bolezni že vse tapozabila.«

• *Ka so delali z vami?*

»Ka so delali? Tak so me vküpbzili, ka sam lice vse črne mejla. Noge so mi pa vcujzvezali k posteli pa na pete so mi gorabili z ednim botom. Vejš, kak tau bolelo?«

• *Ka so vas spitali?*

»Zaka sam üšla v Jugoslavjio pa ka sam tam delala. Zaman sam prajla, ka tau nej istina, oni so mi nej dali valati. Gnauk so mi prajli, ka leko pišem domau starišom, dapa dja sam te že tak naura bila, ka sam pravla, ka nejmam stariše. Te naj pišem sestri ali brati. Te mi je napamet prišlo, ka mam edno sestro, stera se je k Mlinarni oženila. Dapa zvün njé dja sam tau v tistom mantranji vse pozabila. Nej sam vejdlau nej stariše, nej sestre, nej brate. Pisala sam edno pismo tauj sestri, stera mi je napamet prišla, naj mi pošle pak, zato ka sam lačna. Pak je nej na dudje prišo. Dapa tak so vözdelali z menov, cejlo djesti, ka so mi poslali, so vörazelili drugim. Dja sam pa lačna ostala.«

• *Koma so razdelili pak?*

»Drügam, ka so z menov vret zaprejtü bili. Telko nas je bilau kak Rusov. Spotkar na zamlej smo spali, viši pa telko bilau, ka pod vse črni bijo.«

• *Kak dugo ste bili v Markóna?*

»Vseküp sam dveje leti bila v vauzi, zato ka spoj dugo sam nej prišla pred birovijov.«

• *Kak je bilau na biroviji?*

»Tam so me tō spitali vsakše fela. Zaman sam gučala,

ka sam nej »kém«, nej so mi dali valati. Na dveje pa pauleti so me osadili. Putejn so tisto ženo, stera me je zglasila, tō notrazvali na birovijov. Tam so go spitali, ka bilau pa kak bilau. Te ona pravi, ka 6. decembra z menov vret je vanej bila na Slaskom. Na drugi den birauv namé tō notrazvau pa me je pito, gde sam bila dja 6. decembra 1951. Te sam dja prajla, ka ranč té den so nas odpelali na Hajdúnánás kak kulake. Te birauv pa drugi vküppogledneta, nika sta se ešče pogučavala pa sta pravila meni: »Stante gora, leko dete domau, vi ste svobodni.« Tau rejč, ka svoboden, vejn nikdar ne pozabim. Pa tau kak sam te rada bila.«

• *Vi ste te zato dosta trpali, nej?*

»Tau gvušno, ka sam eden tau trpala. Dosta nas je bilau, šest mlajšov vsevküper pa zdaj sam že samo sama ostala. Nišo drügo žlato nejmam, samo na Francuzkom brata sina. Drügi so vse tapomrli, mlajšov tū nej bilau, zato sam pa te tak sama. Enoga brata so fčele vküpzökipale pa zato mrau, ednoj sestri, tū na posteli sejdlau pa se ji je žila paučila, krv tastekla pa mrla. Nikše sreče smo nej meli v življenji,« pravijo Margit pa si prstanek gora-dola vlačijo na prsti.

• *Od kec ste vzeli te prstaneke?*

»Jaj, tauga mi je ešče vejn moj mauž küpo, Toni. Dapa gda, tau več ne vejm.«

• *Lejpi je, meni se vidi.*

»Lejpi, dapa malo je že znücani, taši, kak dja,« pravijo pa si rokau notra v žepko potisnejo.

K. Holec

ZIVLJENJE SE VRAČA

Pomurski novinarji smo v želji, da bi navezali še tenejšje stike s svojimi kolegi na madžarski strani Goričkega in bolje spoznali tamkajšnji svet, obiskali Porabje. Preživeli smo nepozaben dan in še preden se je iztekel, smo sklenili, da bomo »vajo« zagotovo še ponovili.

Staro župnišče na Gornjem Seniku je zdaj namenjeno turistom, skupaj z domačo cerkvijo pa zgovoren spomenik slovenstva, ki ga je še posebno skrbno negoval duhovnik Kühar.

Pomurski aktiv Društva novinarjev Slovenije šteje okoli 50 članov, ponovno pa smo ga po skoraj 10 letih mirovanja aktivirali ob koncu lanskega leta. Za svojo predsednico smo izvolili Bernar-

Tradicionalna madžarska hrana ob pristni domači glasbi še bolj tekne, malce težko pa je ob temperamentnih zvokih ostati na sedežu.

do Balazic Peček, novinarko Vestnika, ki je ob podpori nekaterih kolegov z ne malo truda poskrbela, da smo se

»cvetovi« pomurskega novinarstva zapet povezali v »šopek«. V želji po druženju in skrbi po zlasti lastni informiranosti smo pripravili že nekaj sestankov in srečanj, med katerimi velja posebej omeniti izobraževalni seminar, na katerega smo povabili strokovnjaka s področja medijskega in gospo-

darskega prava Jako Repanška. Pod streho nekoč fevdalnega dvorca nas je prijazno sprejela direktorica Izobraževalnega centra Rakičan Vesna Laissani, ker pa

je v aktivu zelo dobro zastopan zlasti delež novinarov iz Lendave, smo eno od srečanj preživeli tudi v tem

mestu. Kot že povedano, pa smo jo pred dnevi mahnil v Porabje.

Avtobusnemu prevozu smo se odrekli, ker vemo, da z avtobusom ne bi mogli čez meddržavni mejni prehod Martinje, kot se je izkazalo, pa ga, ker nas ni bilo ravno veliko, niti potrebovali nismo. Sončna, vendar ne vroča sobota 11. maja 2003 nam bo udeležencem izleta gotovo ostala v prijetnem spominu. V poznem jutru smo se zbrali v Murski Soboti in Bernarda, Silva, Marjan, Lado in Lidija smo bili prav veseli, da so se nam pridružile še kolegice s Ptujia Nevenka ter dve Giti iz turistične agencije Avtobusnega prometa iz Murske Sote Klas. Čez mejni prehod Martinje smo se pripeljali na Gornji Senik in naša prva postaja je bila tamkajšnja gostilna Cifer, pred katero seveda tudi tokrat ni manjkala »parkirana« kravja vprega, medtem ko smo konjsko videli samo v mimohodu. Več kot navdušeni smo pozdravili Marijano, ki se nam je pridružila in nas potem ves dan kot prvovrstna vodnica in gostiteljica spremljala po naši poti. Od Cifra smo zävili v staro župnišče, kjer smo si poleg spominske razstave o gornjeseniških duhovnikih ogledali tudi sobe, ki jih oddajajo gostom. Pokukali smo še v cerkev ter v sosednjo gostilno, nato pa smo se odpeljali v Monošter. Marijana, urednica časopisa, ki ga pravkar prebirate, nam je pokazala tudi prostore radia, saj je njegov urednik Francek manjkal zaradi pohoda maturantov, ki se jih je prav veliko skupaj s sorodniki drenjalo tudi v hotelu Lipa. Zanimiv običaj si bomo zagotovo še posebej zapomnili po sla-

stnem pecivu, s katerim sta Karčijeva in Jožetova družina pogostili tudi nas. Sploh pa nas je predsednik Zveze

Najnovejša pridobitev v Slovenskem domu v Monoštru je edina samostojna manjšinska radijska postaja na Madžarskem, ki pa se ubada z nemalo težavami.

Slovencev na Madžarskem Jože kljub slavju, ki so ga doma priredili v čast njegove hčerke, tudi maturantke, prišel posebej pozdravit.

Marjan le-tega našel za enim od stebrov. Med vožnjo proti Verici smo si ogledali še hotel Apát v Števanovcih

ter se v zadnji gostilni pred mejnim prehodom Čepinci poslovili od Marijane. Pa ne samo od nje. Poslovili smo se od mirnega in idiličnega življenja, za katerega naj-

Bujno zelenje, ptičje petje in spokojna pokrajina (na fotografiji Andovci) – raj za prišleke iz vsakdanjega vrveža.

Da bi doživeli čim več, smo se po kosilu odpravili v Andovce, kjer smo s kolegicami Silvo in Bernardo takoj dobile idejo, v kateri hiši bi odprle gostilno. Poimenovali bi jo Življenje se vrača. Zelo dobro bi se ujemala z bližnjim spomenikom živim, sicer pa bi morale skorajda na novo izdelati vse razen cenika, saj je

verjetneje tisti, ki ga živijo, menijo, da ni dobro. Pa saj je v resnici trdo, vendar zdravo, prav tako, kakršna sta še živa domača beseda in iskren, pa čeprav včasih brezzobni nasmeh. In verjemite, ravno »ta pravi«, da se življenje vrača!

Lidija Kosi
Foto: Lado Klar

Leko mislite, ka se šalim...

... depa većina, ka vam v svojom kratkom članki pišem, je buma, istina, zgodilo se je. S tejm morem začniti, ka gnesden je tehnika skurok »vse mogouča«, lüdje, spoj pa mladina, se brz vse kaj nauvo navči pa nūca. Dapa zatok gestejo, gestemo takši, ka smo zavolo tehnike zatok v nevauli. Leko bi pravla, ka stari mamu več izkušeni (tapaszatalat), mladina se pa bole brz navadi na nauvo. V športnom geziki povedano je razultat 1:1. Pa tau je istina za lüdi, ki po varašaj živejo pa ki po vasnicaj tū.

Mojoga sina botra z Goričkoga so mi pripovedjali, ka gda so pri njij asfalt delali, so med delavci bili mladi lüdje, ki so ojldi na univerzo. Večkrat so k hišam staučili po malo mrzle vodé ali za kakšno drugo potrejbščino. Botra so meli doma pečeni friški krūj, steri je tak dišo, ka so mladim samo tak tekle sline. No, oni so ga pa na njim gor zrezali, mladina ga je pa spoj žmano gejlja. Pa te so mladi pitali, kak se pa te krūj peče. Botra so njim razložili pa so te mladi tak prajli, ka so oni spoj ovak mislili. Tak so mislili, ka gda je za krūj valaun testau omejsano pa vōpovalo, te go vertinja v naložanoj peči na eden draug pikne pa tam više ognja držī, tačas ka se ne speče. No, telko od varašancov.

Zdaj pa vam morem povedati od tisti lüdej, ki so po vasnicaj spoj rano bili pri pejnazaj pa so si spokūpivali zmrzovalnike (fagyszatószekevény). Čüli so od tej »mašinaj«, ka prej si leko na dugši čas mesau ta dejaš, obraniš od toga, ka bi lagvo gratalo pa prej v eden takši »omar« leko pau ali cejlo svinjau tū ta dejaš. No, našoj ednoj vertinji je nej trbelo drugo. Kūpili so te »omar«, doj so zamasarili svinjau, polonje so v pac pa okadit djali, polonje pa tak kak je bilau, brez toga ka bi gor zrezali, so djali v zmrzovalnik. Nevoja je samo te vōvdarila, gda so oni tau mesau steli nūcati. Te pau svinjé so nej mogli iz zmrzovalnika ranč nej vōpotegniti, nej pa s toga kaj gesti. Ka je po tistom bilau, si samo leko mislite.

Eške edna zgodba z vesi. Etognauk sam si z ednim možakom nika pripovedjala pa so mi te gučali od toga, ka so nej dugo meli pri rami krstike pa kak je fajm bilau. Samo je tau nej dobro, ka etakšoga reda spoj dosta posaude trbej prati. Ženske so buma nej slobaudne, liki trüdne, zmantrane. Dobro poznam tau držino, vejm ka so pri pejnazaj pa sam tak prajla tomi možkomi, ka naj si kūpijo mašin za posauo prat. Of ma z velikimi očami glede pa mi pravi, ka buma tau on ne razmej. Vej pa telko pejnaz pa ja nejmajo, ka bi pri vsakšom pranji pau posaude vkūp strejto vōbrau iz mašina. Vej pa, če tam telerge, posence kaulagvra lečjejo, gvūšno, ka se več kak polonja vkūp semele. Ali nej?

Mislim, ka čütite, ka sam se šalila, depa zatok nika je istina tū. Te pa včüti, včüti, včüti se, kak je eden vleki možakar gnauk povedo.

I. Barber

RADIO MONOŠTER

na

UKV (FM) 106,6 MHz

Pismo iz Sobote

Vrajža sila

Lidge smo nej gnaki in dobro je, ka je tak. Si leko spoj broдите, moji pajdaši, kak bi bilou, če bi vse lidge gnako brođili, se ravnali kak eden človek pa tak odli po tom svejtu? Tou bi bilou trno lagvo čütiti, ka je vsikši človek nej un sam, liki je samo eden od milijonov gnaki lüdi. Zato je dobro, ka je nej tak! Bougi vala, ka smo edni dobre vole, drugi smo lagve vole, tadale smo takši bole žmetni tō pa smo takši zvün toga, s sterimi se leko vsefele zgučavlemo. Smo takši bole bistri pa smo takši bole tazabremzani, ka nikše sile nemamo v žitki. Na, od tej lüdi, ka vsigdar silo majo pa od tisti, ka bole pomalej živemo, vam škem nika povedati pa vōvoditi.

Ge sam takši človek, steri nigarnej emo kakšo vrazjo silo. Vej mi pa nika ne vujde, vej pa smrt me etak ali ovak zaodi, kak vsikšo živo stvorenje na toum svejtu. Na, živem pa vkūper z mojo taščo Regino, trno čedno žensko, stera vsigdar ma takšo vrazjo silo, ka se za njou vse praši. Zdaj pa te, kak naj se z njou razmej, če pa si una tak brodi, ka vsi na toum svejtu moramo biti ranč takši kak una? Vej pa je tou nej mogouče. Kak prvo, če dobro tam pod svoj poupek poglednam, mam tam načiš-

no šker za čükati kak pa jo ma una. Ze pri tom deli sva nej gnakiva. Tadale: una ma cvileči glas, ge mam takšoga bole grouboga, una je spiščavala na sebe moške, ge pa mam bole rad ženske, una vse koulivrat klajfa, ge pa se držim bole za sebe. Kak pri vragoum sva leko gnakiva, če pa ona s takšo vrazjo silo vse ške naredi, ge pa si najprva vse lepou zbrodim pa te po tistom naredim, ka trbej narediti.

- *Tak delajo samo najvejši manjacke, nej pa takši delavni pa vrli lidge!* - mi je prajla, gda sam si brodo, ka je eške nej pravi čas za papriko pa paradajz saditi.

Vej pa tisti, steri že dugo mate šegou šteti moja pisma, eške poumnite, kak je dva dneva po tistom vse zmrznilo, ka so prišle ladne noči. Dapa nej dala valati, ka sam istino emo.

- *Tou je čistak nika nej, tou je nej nikša baja. Zdaj brz vse na nauvo nut posadimo, ka smo se navčili, kak je vremen leko lagvo.* - in je brz po tom svojom guči začala z njeno vrazjo silo saditi nouvi paradajz pa nauvo papriko.

Moram pa povedati, ka geste na toum svejtu dosta takši lüdi, kak je moja tašča Regina, trno čedna ženska. Tou, ka gestejo

takši gnaki lidge, steri majo vrazjo silo, tou je velka nevoja. Takša je gé od moje Regine najboukša padaškinja pa souse-dica Rozina tō. Ona s takšo vrazjo silo klajfe kouli nosi, ka že prva vej, ka de se godilo, kak pa se sloj zgodi.

- *Vejš, ka je od tiste Trejze mouž naredo svojoj mladjoj souse-dici dejte?* - je kričala eške prva, kak pa je stoupila k Regini nut v ram, tista souse-dica pa je eške ranč nej kusta gratala, liki je rodila kuman za edno leto.

Dapa pri Rozini se človek ranč ne smej čüdivati. Njeni mouž Pali je inda svejta motor emo in je odo kouli po dirkaj, dapa njegvi motor je nej biu takši, kak so je meli drugi možakari. Tak je vsigdar slejden biu pa je končo tou dirkanje pet ali eške več krougov za drugimi. Dapa vsigdar je emo vrazjo silo, ka si nede špota delo. Vsi drugi motori so leteli mimo njega kak rakete, on pa se je s svojim mantrou, kak če bi njemi škeu mrejtj. In gda so že vsi končali, se je on eške itak mantrou pa stiskavo gas in tak je v toj svojoj brzini, ka bi ga leko z bejžanjom zgrabou, vkūper z motorom spadno. Brž je gor stano, si spuco pras sebe pa žmano začo kunouti: - Perün naj v tou vrazjo silo tresne!

Miki

Mimohod maturantov v Monoštru

OTROŠKI

Iz lade moje stare mame

KOTIČEK

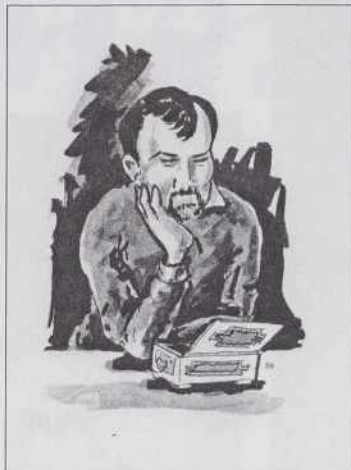
Duga lejta je najviše na brgej Male vesi stau ram od moje stare mame. Že se je skur vküper začo sinjavati. Pri srcej me je stisnilo in pravo sam si, ka tou ne smem dopistiti. Zavolo nje pa zavolo sebe tó nej. Tak sam se kcuj k deli vzeu in si obečo, ka ga vred vzemem, té njeni ram. V tom deli sam gori na podi najšo njeno lado, ranč takšo, v steroj so inda svejta lidge nut skladali vse fele stvari. Moja stara mama je bila ranč takša in v ladi sam najšo...

Nouč v rami

Ram moje stare mame pa mojga staroga očo sam pomalek v red gemau. Strejo sam že vcejlak na nouvo pokriu in na redi so bila okna. Pri majstri sam dau naredi nouva okna, dapa ranč takša, mala s križom na srejdí, kak so bila tista stara okna, stera so več vótra nut piščavala, kak pa zadržavala. Zmejs med tem delom sam si pa vzeu čas in pogledno v lado moje stare mama. Biu pa je takši den, ka sam biu trno čemeran na sebé zavolo mojoga dela. Vej sam pa tak pomalek delo kouli rama pa v rami kak kakši pužak. Zagno sam se k deli in nagnouk je bila vóra že skur pounouč. Tam v künji

sam si takši sladko zmant-rani vrezu debeli falat krüja, si ga namazo z žirom, gledo v kmično nouč in pomalek mleu kesno večerdjo.

Dapa ge sam takši človek, ka ne more biti čistak sam. Po kakši vóri ali nika takšoga, mi je tista nouč tam vanej pa vse tisto od koga sam si brodo, nej bilou zadosta. Pa sneni sam tó nej biu. Odišo sam na pod in iz lade moje stare mame vzeu tisto njeno malo škatülico, v steroj je nut zaprejta muzika. Z njou sam odišo sejdat tavó na trnac za tisti mali leseni sto, za sterim leko sedita samo dva človeka. Škrinjico sam gor opro in nagnouk je vse gratalo vcejlak ovak. Tista

muzika moje stare mame je nouč nagnouk naredila za najbolje lejpi sprtolejni den. Tista stara, na pou posenjena črešnja je nagnouk dobila zdrave zelene liste s puno črešnjovi cvejtov. Tam malo dale od nje so v gračanki, steroja je že dugo nej niške okopavo, grede bile pune šalate in vsega drugoga. Muzika moje stare mame je pomalek igrala tadale, iz künje pa je začo dišati friški krüj, kak če bi ranč zdaj

vöprišo iz peči. Muzika me je tadale božala po vüjaj, mi šla tadale nut v glavou in že je prejk po nebi prleto štrk, se neso kouli rama pa so spejvali ftüči. Tam pri laugi se je v milom vetri zibala mlada pšenica, kak če bi jo nekša velika rouka božala pa njoj gučala, naj raste, ka do

nika me eške itak mi-ga. Naredo se je že lejpi den, gda sam se prebüdo. Stara črešnja je bila že pa stara, gračanek takši zapuščeni, na njivi je nej bilou nikše mlade pšenice. Dapa iz škrinjice moje stare mame se je eške tadale čüla muzika. Gvüšno je tou, ka sam spau dobri pet vör pa gvüšno je tou tó, ka sam samo gnouk obrno klüčec pa tou je tó istina, ka muzika leko nagnouk igra samo deset minut. Sto bi vedo, zakoj je muzika trpela tak dugo?

Po istini vam povejm, ka sam se od toga nej škeu nika spativati pa se od toga gnes tó ne spitavlem. Na toum svejti se godijo takše reči, ka si je ne moremo ta raztumačiti. Pa tou takše reči tó ne prosijo. Ge vejim samo tou, ka mi je bilou trno lepou tam za tistim stolom vküper z muziko moje stare mame in drugo ranč ne prosim.

Miki Roš

ilustracija:
Anton Buzeti

Spomladanske počitnice

Počitnice so trajale od 16. do 23. aprila. Obiskal sem sorodnike v Körmendu. Pomagal sem mami. Moja prijateljica Kitti je praznovala rojstni dan. Tudi jaz sem jo obdaril. V soboto popoldan smo nesli »žegenj« v cerkev. Družina je skupaj večerjala. Šunka je bila zelo okusna. V nedeljo sem gledal televizijo in se igral. V ponedeljek sem poškopril mamo in babico. Naslednji dan sem se učil.

kodil, kača in tjulenj - in klovin. V soboto popoldan smo nesli »žegenj« v cerkev. Družina je skupaj večerjala. Šunka je bila zelo okusna. V nedeljo sem gledal televizijo in se igral. V ponedeljek sem poškopril mamo in babico. Naslednji dan sem se učil.

Kadosa Szabó,
Gimnazija Monošter

Počitnice so trajale od 16. do 23. aprila. Pospravljala sem v hiši. Nakupovala sem. Na veliko soboto smo zakurili kres na vrtu. Popoldan smo nesli »žegenj« v cerkev. Družina je skupaj večerjala. Šunka je bila zelo okusna. Zajček mi je prinesel kolo, čokolado, kapo, perjanico in denar. S sestro sva se na vrtu igrali s perjanico. V ponedeljek so naju poškoprili fantje s kolonjsko vodo. V to-

rek sem se učila in igrala s sestro. Prazniki so bili zelo lepi, toda zelo kratki.

Annamari Bedić
Gimnazija Monošter

Zelo nestrpno sem čakala spomladanske počitnice. Pred veliko nočjo sem pomagala mamiči pospravljati. Uživala sem v tem, da imam prosti čas. V soboto popoldan smo nesli »žegenj« v cerkev. Zvečer smo šli k babici na Gornji Senik in smo si skupaj ogledali veliko-nočni kres. V nedeljo smo dobili goste. Na ta dan zvečer sem imela nastop na plesu. V ponedeljek so me poškoprili fantje. Zadnji dan počitnic sem se učila. Počitnice so bile lepe, a kratke.

Tamara Škaper,
Gimnazija Monošter

Moji vtisi o tekmovanju

Državni pedagoški inštitut vsako leto organizira državno tekmovanje tudi v slovensčini. Letos sem se na predmetno tekmovanje tudi sama prijavila.

Pisni del tekmovanja je potekal januarja. Najprej smo pisali test, potem pa spis. Dobili smo tri teme in smo se lahko sami odločili, o kateri bi radi pisali. Jaz sem se odločila za temo *Življenje v Porabju nekđaj in danes*.

Z naše gimnazije smo se pisnega dela udeležili trije. Kmalu so nas obvestili o rezultatih. S sošolko Lillo sva bili zelo veseli, ker sva prišli v drugi krog tekmovanja.

Ustni del tekmovanja je bil 30. aprila na Visoki pedagoški šoli v Sombotelu. Tekmovali smo v treh temah, spoznavanju domovine in naroda v književnosti, pri-

praviti smo morali tudi dialoge. Govorila sem o delih Josipa Jurčiča, o slovenskih jedeh ter o družini. Moja sošolka je govorila o ljudskem pesništvu, o Sloveniji in o osebnih podatkih.

Komisija je po krajšem odmoru razglasila rezultate. Bila sem zelo vesela, kajti dosegla sem prvo mesto, sošolka Lilla pa drugo.

Ta rezultat pomeni, da nam ni treba delati maturitetnega izpita iz slovenskega jezika in tudi pri sprejemnih izpiti na visoko šolo bova imeli prednost.

Beata Bajzek,
Gimnazija
Monošter

KAUT

MLAŠEČI

Počitnice so trajale en teden. V petek sem bil v Budimpešti v cirkusu. Nastopali so Rusi, Kitajci in Madžari. Meni so bile všeč živali - kro-

Prvo obhajilo (prva spauved) v Sakalovcih in Števanovcih

VABILO

Zveza Slovencev na Madžarskem Vas vljudno vabi na programe
Porabskih dni 2003.

Program:

31. maj, sobota, ob 19.00

Monošter, Gledališka dvorana

PESEM NE POZNA MEJA

Nastopajo:

- MoPZ Foltej Harman Pliberk (Avstrija)
- MoPZ Vesna Križ pri Trstu (Italija)
- ŽPZ Vesna Križ pri Trstu (Italija)
- MoPZ Društva vinogradnikov Goričko (Slovenija)
- MoPZ Franc Zgonik Branik (Slovenija)
- MePZ Svoboda Trbovlje (Slovenija)
- Dekliška vokalna skupina Rihemberk Branik (Slovenija)
- MoPZ Jezero Doberdob (Italija)
- Dekliški PZ Doberdob (Italija)
- MePZ Avgust Pavel Gornji Senik (Madžarska)

1. junij, nedelja

Naj zaživijo domači odri!

(Nastopi porabskih in prekmurskih skupin po porabskih vaseh)

Dolnji Senik, kulturni dom, ob 15.00

- Lutkovna skupina OŠ Gornji Senik »Jaz si mislim, ge si brodim«
- FS OŠ Gornji Senik
Gledališka družina Nindrik-indrik - Čistak normalen den

Verica-Ritkarovci, kulturni dom, ob 15.00

- Gledališka skupina Števanovci - Več pa nikdar nej, FS Čep-Čepinci, Ljudske pevke Števanovci

Slovenska ves, kulturni dom, ob 18.00

- Ljudske pevke Monošter, KUD Rožika Kuzma - Na avtobusi, Laci Korpič in ljudske pevke, Ljudski pevci KUD Bogojina, FS KUD Bogojina

Gornji Senik, kulturni dom, ob 19.00

- Ljudski pevci Gornji Senik, Gledališka družina Nindrik-indrik - Pismo iz Merike, FS Gornji Senik

Sakalovci, kulturni dom, ob 19.00

- Gledališka skupina Števanovci - Več pa nikdar nej, FS Sakalovci

NIKA ZA SMEJ...

Srečo je emo

Šanji se je etognauk srečo s svojim najbavšim padašom pa ma etak pravo: »Jaj, dragi moj padaš! Vejš, ka je nauvoga?«

Lujzek etak pravi: »No, ka je pa nauvoga?«

Šanji pa: »Vejš, Lujzek, včera večer se skurok strašno gor plačo. Tak vejš, kakši nauri sam za mlade dekle. No, najšo sam si edno pa sva se ranč tam pauleg Rabe šetala pa vejš koga sva srečala? Mojo ženo.«

Lujzek pa: »No, te si pa daubo od nje?«

»Nej, nej. Nika sam nej daubo. Strašno srečo sam emo.«

»Zakoj?« pita Lujzek.

»Zakoj, zakoj,« pravi Šanji. »Zatok, ka je ona tu nej sama bila.«

Ka pa on vej

Alfonz je tak malo vdardjeni. Eto-gnauk se je pa nika takšo zgodilo z njim, ka je zvinnredno. Pred biro-vijo so ga postavili. Birauf ma zdaj etak guci: »Es poslušajte clovek! Nikak vas ne razmej. Eto-gnauk ste vi obranili svojoga šogora ži-vljenje. Tak vjemj, ka je vaš šogor nut v Rabo skočo, sto se je zalajati, svoj žitek skončati. Pa te ste vi skočili nut v Rabo pa v najbolje nevar-nom mesti ste ga vopotegnili, ste ma življenje obranili. Za par mi-nutov ste pa eden stopaj nej na-prajli, gda se je of gor obeso na edno drejvo. Tak je bilau ali nej?«

Naš Alfonz pa zdaj etak pravi: »Ge s toga nika ne razmej.«

Birauf pa: »Sveti Baug! Vej je pa vaš šogor mrau.«

»Mrau je?« pita Alfonz. »Ge sam pa tak mislo, ka se zatok obešava, ka de se sišijo.«

Na brgej

Martin pa njegva žena Ilonka sta etognauk malo na izlet (kirándulás) šla. Gda do ednoga brega prideta, Ilonka etak pita Martina: »Spominjaš se? Pred 10 lejtami sva ranč tak tuj ojdla.«

Martin pa: »Buma, tak je. Tak čütim, liki bi tau gnes bilau.«

Zdaj mali Martin, steri je 9 lejt star, etak pita: »Oča, ge sam te tu z vami bio?«

Oča pa: »Buma, z nami. Ge sam te gor na breg neso, mati pa doj z brega.«

I. Barber

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glasva in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1,
p.p. 77,

tel.: 94/380-767

e-mail:

porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062.

Tisk:
SOLIDARNOST D.D.
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.